

НАЦРТ-ЗАКОН ЗА СПРЕЧУВАЊЕ ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ

-кратка информација-

Скопје, мај 2021

Предмет на оваа кратка информација е содржината на Нацрт-законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам¹.

Кратката информација е изработена по сопствена иницијатива согласно Правилникот за вршење на надлежностите на Парламентарниот институт во Собранието на Република Северна Македонија.

Нацрт-законот е предвиден со Програмата за работа на Владата на Република Северна Македонија за 2021 година².

На 3.11.2020 година на ЕНЕР е објавено известување за почетокот на процесот за подготовка на Предлог-закон за спречување перење пари и финансирање на тероризам, додека на 31.3.2021 е објавен нацрт-извештајот за проценка на влијанието на регулативата, како и Нацрт-законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам. Имено, донесувањето на нов Закон за спречување на перење пари и финансирање на тероризам е предвидено со Националната програма за усвојување на европското законодавство, во делот 3.04 Слободно движење на капитал.

Превенцијата од перење пари и финансирање на тероризам во Република Северна Македонија е регулирана со Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам (Службен весник на РМ бр. 120/2018 и 275/2019)³. Овој Закон ги утврдува мерките и дејствијата за откривање и спречување на перење пари и финансирање на тероризам кои ги преземаат задолжените субјекти, како и работењето и надлежностите на Управата за финансиско разузнавање. Задолжените субјекти имаат обврска да спроведуваат процедура за анализа на клиентот, да следат определени трансакции, да доставуваат извештаи до Управата за финансиско разузнавање, да чуваат податоци и документи и да воведат внатрешни програми. Надзорот над примената на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам го вршат: Управата за финансиско разузнавање, Народна банка на Република Северна Македонија, Управата за јавни приходи, Комисија за хартии од вредност, Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, Агенцијата за пошти, Агенцијата за супервизија на осигурување, Институтот на овластени

¹ Нацрт-закон за спречување перење пари и финансирање на тероризам. Министерство за финансии. https://ener.gov.mk/Default.aspx?item=pub_regulation&subitem=view_reg_detail&itemid=60126 (пристапено на 20.04.2021).

² Програма за работа на Владата на Република Северна Македонија. https://vlada.mk/sites/default/files/dokumenti/programa_za_rabota_na_vladata_na_republika_severna_makedonija_za_2021_godina_0.pdf (пристапено на 23.04.2021).

³ Предлог-закон за спречување перење пари и финансирање на тероризам. Официјална интернетска страница на единствениот национален регистар на прописи на Република Северна Македонија. <https://ener.gov.mk/Default.aspx#> (пристапено на 23.04.2021).

ревизори, Институтот на сметководители и овластени сметководители и комисиите на адвокатите и нотарите.

Причините за изменување и дополнување на Законот произлегоа од потребата за негово усогласување со европското законодавство во областа на борбата против организираниот криминал, односно одредбите од Директивата на ЕУ за спречување на употребата на финансискиот систем за целите на перење пари и финансирање тероризам од 2015 година (2015/849 ЕЦ). Во Предлог-законот се имплементирани и решенија во насока на надминување на ризиците идентификувани со Националната проценка на ризикот од перење пари и финансирање тероризам усвоена во 2016 година⁴.

Новините во Нацрт-законот за спречување перење пари и финансирање тероризам се однесуваат на давателите на услуги поврзани со виртуелни средства, кои што подетално се опишани во членот 8. Понатаму, членот 32 однесува на податоците и информациите за вистинскиот сопственик на правниот субјект како и должностите на субјектот доколку вистинскиот сопственик не е запишан или ажуриран во регистарот на сопственици. Членот 32 содржи податоци и за случаите во кои може да се ограничи пристапот до податоците за вистинските сопственици. Друга новина е тоа што предмет на проценка стануваат и непрофитните организации, односно субјектите се должни да преземат мерки на засилена анализа во врска со деловните односи и трансакциите со непрофитни организации кои претставуваат повисок ризик идентификуван според националната проценка на ризикот како и непрофитните организации кои претставуваат повисок ризик согласно проценка на ризикот од страна на субјектот. Членот 51 се однесува на обезбедување и проследување информации кај пренос на виртуелни средства, односно давателите на услуги поврзани со виртуелни средства се должни при трансакција поврзана со виртуелни средства во противвредност од 1.000 евра или повеќе според средниот курс на Народната банка на Република Северна Македонија на денот на вршењето на трансакцијата, заради пренос на виртуелни средства во која учествува и друг давател на услуги поврзани со виртуелни средства да обезбедат податоци за: нарачателот на трансакција поврзана со виртуелни средства од кои може да се утврди и верификува неговиот идентитет и тоа: името и презимето, односно називот на нарачателот на трансакцијата поврзана со виртуелни средства; адресата на хостираниот или нехостираниот електронскиот паричник за виртуелни средства, при што доколку недостасува или не може да се утврди, тогаш е потребно да се утврди единствената идентификациска ознака на трансакцијата со виртуелни средства, кој овозможува нејзино следење и адреса или број на националниот документ за идентификација или идентификациски број на клиентот или датум и место на раѓање. Со новиот закон се воведува и нова надлежност на Управата за финансиско разузнавање, односно водење и одржување на електронски систем за следење случаи кои произлегуваат од надлежностите на Управата. Понатаму, се опфаќаат и лицата кои тргуваат или дејствуваат како посредници во трговија со уметнички дела, лицата кои складираат, тргуваат или кои дејствуваат како посредници во трговија со уметнички дела кога активноста се одвива во

⁴ Извештај за спроведена национална проценка на ризикот од перење пари и финансирање на тероризам од 2016 година. Министерство за финансии, Управа за финансиско разузнавање. <https://ufr.gov.mk/wp-content/uploads/2020/05/%D0%9D%D0%A0%D0%90-2016.pdf> (пристапено на 26.4.2021).

слободни зони. Со Законот се воведува и електронски систем за следење на случаи во надлежност на Управата за финансиско разузнавање. Останатите новини од Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам се однесуваат на: посебните надлежности на надзорните органи; меѓународната соработка во областа на надзорот; постојан мониторинг врз субјектите од страна на Управата; корективните мерки; постапката за изрекување на корективни мерки; контролниот надзор и сл.

Поставената временската рамка за изготвување на овој Предлог-закон е од 3.11.2021 година до 10.5.2021 година, а за истиот не е најавена јавна расправа. **Нацрт-законот е составен од 206 члена распоредени во 8 глави:** Општи одредби; Национална проценка на ризикот; Мерки и дејствија кои ги преземаат субјектите заради откривање и спречување на перење пари и финансирање на тероризам; Управа за финансиско разузнавање; Надзор; Собирање, обработка, анализирање, проценување, оценување, користење, пренесување, чување и бришење на податоци и обработка на лични податоци; Прекршочни одредби и преодни и завршни одредби.

Изработила: Фросина Дониновска Сусинов

Одобрила: Ева Јованова

Согласна: Фани Коровешовска

Раководител на Парламентарниот институт,

м-р Златко Атанасов

Насоки за користење на истражувачките услуги на Парламентарен институт

Кој
ги користи
услугите?

Зошто?

за обезбедување објективни и непристрасни информации заради:

- пратениците
- работните тела
- советите
- пратеничките групи
- генералниот секретар

-подобро аргументирање на ставовите;
-подобро запознавање со предлог-законите и другите акти;
-кристализирање на идејата за поднесување предлог-закон;
-учество на јавни настапи, комуникација со граѓани и дипломатски посети

Како?

со поднесување барање за истражувачки работи:

- во писмена форма (на пропишаниот образец, потпишан лично од корисникот)
- во електронска форма (преку системот на е-парламент)

Кому
му се поднесува
барањето?

на раководителот на Парламентарен институт (за дополнителни појаснувања во однос на темата и рокот, истражувачот и раководителите се консултираат со корисникот при добивањето на барањето и во текот на изработката на истражувачката работа)

Какви услуги
и препорачан
минимален рок?

минимум работни дена:

-кратка информација	3
-хронолошки преглед	5
-тематски преглед	5
-компаративен преглед	7
-опширна информација	10

Што содржат
истражувачките
работи?

истражувачките работи се од информативна природа, политички неутрални и објективни, се фокусираат на факти и не содржат препораки, ниту сугерираат решенија

Што
не може да
биде
побарано?

- правни совети и помош за индивидуални случаи;
- изработка на нацрт-закони или амандмани;
- информации од надлежност на други сектори во Собранието

parl.inst@sobranie.mk

070/409-544
070/352-474
070/320-349
070/320-348
071/305-384

